Łódź, 15|III 1911 r.

Rok XIV.

№ 61.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, illustrowany

Sroda, dnia 15 marca 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Kruczа № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ – „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedyńczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Kalendarzyk tygodniowy:
Sr. św. Klemensa.
Czw. św. Abrahama.
Piąt. św. Józefa z Ar.
Sob. św. Gabryela Arch
Niedz. św. Józefa Obl.
Pon. św. Wolframa B
Wt. św. Benedykta Op

Wschód sł.: godz. 6 m. 20
Zachód sł.: godz. 6 m. 01
Dług. dnia godz. 11 m. 31
Przybyło dnia g. 4 m. 08

Redakcya
w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane“ na 1-ej stronicy 50 kop. za wiersz pet. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. **Małe ogłoszenia** po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarym Redakcya uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

5-a EMISYA AKCYJ BANKU HANDLOWEGO w ŁODZI.

Bank Handlowy w Łodzi ma zaszczyt podać do wiadomości, że na zasadzie uchwały Nadzwyczajnego Zebrania Ogólnego akcyonaryuszów z dnia 15/28 grudnia 1910 roku, zatwierdzonej przez Ministeryum Finansów reskryptem z dnia 22 stycznia 1911 roku st. st. za Nr. 963, kapitał zakładowy Banku zwiększonym zostaje o rb. 5,000,000 — drogą emisyi 20,000 sztuk nowych akcyj po rb. 250 każda, na następujących warunkach:

1) Cena emisyjna nowej akcyi (5-ej emisyi) oznacza się na **rb. 395** za sztukę, z których **rb. 250** zaliczone będą do kapitału zakładowego, **rb. 125** do funduszu rezerwowego, reszta zaś—po potrąceniu stempla i kosztów z emisyą związanych—przeznacza się na specyalną rezerwę, jednakże w ilości nie mniejszej niż rb. 240,000.

2) Wpłaty na nowe akcye (5-ej emisyi) dokonane być winny w terminach następujących:
a) najpóźniej dnia 16/29 kwietnia 1911 roku **rb. 195**, z tego **rb. 125** na kapitał zakładowy;
b) najpóźniej dnia 17/30 sierpnia 1911 roku **rb. 100**, z tego rb. 62 k. 50 na kapitał zakładowy;
c) najpóźniej dnia 2/15 grudnia 1911 roku **rb. 100**, z tego rb. 62 k. 50 na kapitał zakładowy;

3) Nowe akcye (5-ej emisyi) będą miały udział w zyskach Banku za rok 1911 proporcyonalnie do uczynionych wniosków i do czasu ich uskutecznienia. Począwszy od 19/1 stycznia 1912 roku, nowe akcye zrównane zostaną z akcyami dawniejszych emisyj.

4) Każda akcya pierwszych czterech emisyj daje prawo do nabycia jednej nowej akcyi (5-ej emisyi).

5) Akcyonaryusze, pragnący korzystać z prawa nabycia nowych akcyj (5-ej emisyi), powinni w miejscach poniżej wskazanych przedstawić swe akcye dawniejszych emisyj do ostemplowania i jednocześnie wnieść pierwszą ratę rb. 195 na każdą akcyę nowej (5-ej emisyi) nie później jednakże niż **dnia 16/29 kwietnia 1911 roku.**

6) Akcyonaryusze, którzy do wyżej wymienionego terminu, t. j. do **dnia 16/29 kwietnia 1911 roku** włącznie, akcyj do ostemplowania nie przedstawią i wpłat nie uczynią, tracą prawo nabycia nowych akcyj (5-ej emisyi) po cenie emisyjnej.

7) Przy wpłacie pierwszego wniosku wydane będą, zgodnie z §§ 5, 7 i 8 Ustawy Banku, imienne świadectwa tymczasowe, na których następnie zaznaczać się będą dalsze wpłaty.

8) Za wcześniejszą wpłatę drugiego i trzeciego wniosku Bank bonifikuje 4% w stosunku rocznym od dnia wpłaty, nie wcześniej jednak niż od dnia 18/1 maja 1911 roku.

9) Do niniejszej emisyi stosują się §§ 5—11 Ustawy Banku.

10) Zapisy na nowe akcye i wpłaty przyjmują:

BANK HANDLOWY w ŁODZI

i jego oddziały:
w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Kielcach,
Wołżańsko-Kamski Bank Handlowy w Petersburgu,
oraz „Mitteldeutsche Creditbank" w Berlinie.

1027–5

Teatr Popularny
A. MIELEWSKIEGO
(KONSTANTYNOWSKA 16).

Jutro o godz. 8 m. 15 w.

W czwartek na dochód filii **„Gniazda“ opieki nad dziećmi** na Bałutach

po cenach zniżonych **OGNIEM i MIECZEM** w 5 akt. H. Sienkiewicza.

EXTRAIT VEGETAL
POUR LES SOINS DE LA CHEVELURE
ED. PINAUD 18 PLACE VENDÔME PARIS

2227-9

INHALATORJUM

do wziewań suchych, systemu Koertinga przy chorobach nosa, gardła i płuc jako też chorobach przemiany materyi (szczególnie skrofulozie). Otwarte codziennie oprócz niedziel i świąt od godz. 4—7.

Ulica Spacerowa № 29. 867

Restauracya
dawniej Ogród Zimowy
przeniesiona została na **ul. Piotrkowską № 165.**

Polecam się łaskawym względom Szanownej Publiczności

1057 3·1 **A. TAMME.**

Teatr Łódzki
Cegielniana 63. 837

Jutro 8.15 w czwartek **Upiory**
Występ Wandy Siemaszkowej

Powstanie w Meksyku.

Jakiego jest rodzaju powstanie w Meksyku i co ono ma na celu? Czy jest to jedna z tych awantur, których tyle zdarza się w państewkach Ameryki pod wodzą ambitnych agitatorów?

Powstanie mierzy w osobę dzisiejszego prezydenta Meksyku, którym jest Porfirio Diaz od roku 1876. Jest to człowiek o dużych zdolnościach, metys, którego właściwością jest krańcowa bezwzględność w postępowaniu.

Diaz opiera swoje rządy na wojsku oraz na partyi zwanej „Scientificos“, intelektualistach, składających się z prawników, inżynierów i bankierów. Partya ta składa się w istocie z metysów i takich kreolów, którzy przyłączyli się do metysów. Diaz podniósł kraj ekonomicznie. Sprowadził kapitały amerykańskie dla podniesienia kolei żelaznych i przemysłu.

„Scientificos“ zagarnęli w ten sposób władzę i kapitały kraju i korzystają ze swego położenia z taką bezwzględnością, że prześladują swoich przeciwników, uciekając się nawet do skrytobójstwa. Opanowali wszystkie kluby krajowe w każdej gminie i nie pozwalają do nich zbliżać się nikomu, kto tylko myśli inaczej niż oni.

Teatr Popularny. Konstantynowska 16. **Przedstawienie po cenach do połowy zniżonych.**
Krzesła od 25 do 65 kop., loże na cztery osoby po 1.95 kop., galerya po 15 i 10 kop.

W PIĄTEK, 17 marca sztuka historyczna W. Rapackiego w 5-iu aktach pod tyt. **„ODSIECZ WIEDNIA"**

Bilety na to przedstawienie od dziś do nabycia w cukierni W-go M. Ulrichsa, róg ul. Piotrkowskiej i Zielonej, vis-a vis Dzielnej. 1067

Konsorcyum Dzierżawców Gazowni Łódzkich

ma zaszczyt prosić wszystkich właściciell udziałów Gazowni Łódzkich na

OGÓLNE ZEBRANIE

mające się odbyć w dniu **16 marca n. st. r. b. o godzinie 7-ej wieczorem w Sali Zgromadzenia Majstrów Tkackich (ulica Przejazd, róg Piotrkowskiej).**

Przedmiotem obrad będzie kwestya przelewania części czystych zysków z eksploatacyi Gazowni na rzecz funduszu, przeznaczonego na budowę szpitala miejskiego w Łodzi.

Bilety wejścia na powyższe zebranie wydawane będą w Gazowni **przy ul. Targowej** jeszcze dnia 16-go marca r. b. od godziny 9-ej do 1-ej po południu, za złożeniem wszystkich kwitów na wpłaty dokonane na udziały.

Osoby, nie mogące brać udziału w zebraniu osobiście, mają prawo udzielać innym właścicielom udziałów piśmiennych upoważnień do powzięcia w ich imieniu decyzyi w kwestyi, stanowiącej przedmiot obrad. Upoważnienia te należy składać w biurze Gazowni przy wyjednywaniu biletu wejścia na zebranie. 1059—3—3

Wszystko to zapaliło wreszcie straszną nienawiść w całym kraju przeciwko „Scientificos".

Smiertelnymi ich wrogami są klerykali, mszczący się za zabranie dóbr kościelnych, a opierający się na wielkich posiadaczach ziemskich. Ale daleko groźniejsi i silniejsi od nich są demokraci, zebrani w partyi „Nowy Meksyk", zwolennicy dewizy „Meksyk dla meksykanów". Głową ich jest były minister wojny Reyes, człowiek niezwykle silnego charakteru, energiczny czynny mąż stanu, nadzieja dzisiejszych powstańców, którzy widzą w nim męża przyszłości. Za nim, oprócz tłumów, stoją oficerowie, którzy wyszli ze szkoły wojskowej przezeń założonej. Stanowią oni znaczną część armii meksykańskiej.

Demokraci w ostatnich wyborach w r. 1910 postawili kandydaturę Reyesa na prezydenta Meksyku przeciwko Diazowi. Ale, czy to wskutek potwornych nadużyć i gwałtów partyi rządowej, czy dla innych przyczyn, demokraci przegrali i przy rządach utrzymał się już 80-letni Diaz, który zresztą już przed dwoma laty skazał Reyesa na wygnanie. Reyes przebywał przez ten czas w Europie.

Obecnie rozeszła się pogłoska, że Reyesa powołano na dowódcę wojsk przeciwko powstańcom. Jest to pogłoska sprzeczna z powyżej przytoczonemi informacyami, zaczerpniętemi z „Munch. Neuesten Nachrichten" — lub też wiadomość dowodząca zmiany polityki rządu, czy też charakteru Reyesa. Być może również, że Reyesa powołano do Meksyku jako jedynego człowieka, który w obecnej chwili zapanować może nad położeniem i zakończywszy walkę bratobójczą, zjednoczyć wszystkie siły kraju przeciwko napadowi Stanów Zjednoczonych.

Rewolucya meksykańska jest więc spiskiem przeciwko Diazowi. Spisek był rozgałęziony po całym kraju i przemienił się w powstanie, trwające do dziś dnia.

Depesze, jak wiadomo, podały wiadomość, że jakoby mobilizacya amerykańska miała powstać między innemi też na prośbę prezydenta Diaza. Na razie brzmiało to nieprawdopodobnie; ale skoro wiemy, że „scientificos" opierają się na kapitałach amerykańskich, zaangażowanych w przedsiębiorstwach meksykańskich, to zrozumiemy, że nie jest to niemożliwem.

Zrozumiemy też wtedy, że Stany Zjednoczone miałyby wieloraką korzyść w tłumieniu powstania meksykańskiego: zwalczałyby ludzi, głoszących maksymę: „Meksyk dla meksykanów", zarazem wspomagałyby zagrożone kapitały Ameryki, oraz miałyby sposobność do zagospodarowania się w Meksyku, kraju, leżącym pomiędzy Stanem Texas a kanałem Panamskim.

Ale, jak dawniej wspominaliśmy, Stany mają też powód (istotny, czy wymyślony), do wystąpienia prz[e]ciwko Diazowi, który jakoby wiązał się z Japonią, czując, że sam Meksyk może nie podołać amerykanom, łakomie spoglądającym na wszystko, co im przeszkadza bronić kanału Panamskiego. Dlatego też amerykanie wspomagali swoich wrogów—powstańców—przeciwko Diazowi, zaopatrując ich w broń i pieniądze.

Stany Zjednoczone prowadzą więc w Meksyku politykę dwulicową, a cel jej może być tylko jeden—wtrącanie się do spraw Meksyku w ten, czy inny sposób — obstając za jedną partyą, czy za drugą—jak okoliczności pozwolą—aby uzyskać nad tym obszernym krajem stanowczą przewagę i rozszerzyć spokojnie swoje panowanie nad wodami oceanu Spokojnego.

Skoro ten cel—hegemonia bezwzględna w Ameryce, zostanie osiągnięty, wtedy Stany Zjednoczone staną oko w oko z dwiema potęgami morza, Anglią i Japonią; obydwie zazdrośnie spoglądać będą na nową rywalkę na wodach oceanu Spokojnego i Atlantyckiego.

Najwyższy reskrypt
o reorganizacyi ministeryum marynarki.

(Tel, Ag. Petersb,).

Petersburg, 14 marca. — Najwyższy reskrypt, dany na imię ministra marynarki, wice admirała Wojewodzkiego:

„Stefanie Arkadyewiczu! W trosce o najszybsze wskrzeszenie floty wojennej poleciłem członkom rady państwa, jenerałowi inżynieryi Rerbergowi, jenerałowi piechoty Redigerowi i radcy tajnemu Dmitryewowi zbadać, pod względem gospodarczym i administracyjnym, działalność głównego zarządu do spraw budowy okrętów i zaopatrzenia rządowych zakładów morskich i portów, a po zbadaniu zdać mi raport o najskuteczniejszych sposobach osiągnięcia wskazanego celu. Obdarzone Mojem zaufaniem osoby ukończyły polecone im czynności i złożyły Mi, dnia 3-go z. m., swoje wnioski. Z wniosków tych, ku zupełnemu memu zadowoleniu, przekonywam się, że zbadanie działalności wskazanych przeze Mnie instytucyi marynarki nie wykazało takich okoliczności, któreby dały powód do podejrzeń o nadużycia, i że niepożądane odstępstwa od ustalonego porządku, dostrzeżone w działalności instytucyi marynarki, zwróciły na siebie uwagę zarówno pańską, jak i podwładnych panu naczelników, i że ministeryum marynarki podejmuje już skuteczne środki do usunięcia ich. To Mi daje pewność, że, gdy w ogólno państwowym porządku rzeczy, będzie rozstrzygnięta zapoczątkowana, w myśl Moich wskazań, sprawa środków, jakie mogą być udzielone na wzmożenie naszych sił morskich w najbliższej przyszłości i gdy te środki materyalne będą udzielone ministeryum marynarki, celem wykonania planu budowy okrętów, to wówczas znikną wszelkie powody do oskarżania ministeryum marynarki o brak uplanowanej działalności w jednej z najważniejszych dziedzin zarządu marynarki — budowie okrętów.

Uznając jednakże za niezbędne zapobieżenie możności naruszenia kiedykolwiek prawidłowego biegu działalności ministeryum marynarki, polecam panu:

1) przedstawić Mi do zatwierdzenia specyalną instrukcyę o sposobie układania i zatwierdzania planów okrętów i wykonywania tych projektów.

2) Złożyć do rozpoznania radzie admiralicyi projekt możliwej reorganizacyi głównego zarządu do spraw budowy okrętów i zaopatrzenia, oraz komitetu technicznego morskiego, na zasadach, zaprojektowanych w najpoddańszym referacie członków rady państwa, którzy zbadali sprawę, i opinię rady admiralicyi złożyć Mi wraz z projektem ogólnej reformy centralnych istytucyi marynarki.

3) Przy kończącem się obecnie rozpoznawaniu ustawy o zarządzie zakładami marynarki mieć w pamięci wskazane w najpoddańszym referacie braki obecnej ustawy i zarządzić środki, w celu ich usunięcia.

4) Po złożeniu Mi projektu nowej ustawy o zarządzie centralnemi instytucyami marynarki niezwłocznie zająć się ostatecznem opracowaniem nowej ustawy o zarządzie portami wojskowemi i zakończyć tę sprawę możliwie w najkrótszym terminie.

Pozostaję niezmiennie Panu życzliwym.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

MIKOŁAJ.

W Carskiem Siole, 28 lutego (st. st.) 1911 r.

MONSIGNOR BENIGNI.

Podsekretarz stanu do spraw nadzwyczajnych w Watykanie i redaktor czasopisma „Corrispondenza di Roma" otrzymał od Ojca św. dymisyę, bez powołania go na jakiekolwiek inne stanowisko. A więc dymisya w niełasce, dymisya dygnitarza kościelnego, który przez cały czas swego urzędowania zajmował najnieżyczliwsze wobec sprawy polskiej stanowisko, i, jak wieść niesie, był wprost narzędziem wrogich nam wpływów.

Potwierdza ten fakt także „Przegląd katolicki", który między innymi tak pisze:

„Usunięty dygnitarz nie odznaczał się wcale życzliwością dla naszego kraju a jego organ, dzięki stanowisku urzędowemu jego redaktora, poczytywali fałszywie niektórzy za wyraz zapatrywań Stolicy św., a nawet za organ półurzędowy „Osservatore Romano".

Wynikały stąd godne pożałowania nieporozumienia, gdyż „Corrispondenza di Roma" podawała nieraz o naszych stosuakach koscielnych bałamutne lub zgoła błędne informacye. Obecnie nie będzie do takich nieporozumień powodu.

Następcą mgra Beniguiego został ks. prałat Pacalli, który niewątpliwie odpowie zaufaniu Ojca św. na swym nowym posterunku".

Podobno w Watykanie odkryto ślady bardzo kompromitujące ks. Benigna, korespondencyę polityczną, i, że to stało się bezpośrednim powodem jego dymisyi.

Zatarg rosyjsko-chiński.

Po ogłoszeniu treści drugiej noty, wysłanej do Petersburga przez rząd chiński, jak donoszą tutaj z Pekinu, wśród ludności chińskiej zapanowało wzburzenie.

Przypomnimy tutaj, że rząd chiński oświadcza, iż kupcom rosyjskim pozwoli na wolny dowóz towarów do Mongolii, ale tylko z ograniczeniem na towary zagraniczne, a nie te, które produkują Chiny. Dalej nie uznaje rząd chiński protestu Rosyi przeciw utworzeniu monopolu herbacianego w Mongolii. Wreszcie czyni odpowiedź rozmaite zastrzeżenia co do nominacyi konsulów rosyjskich.

„Nowoje Wremia“ oświadczyło, że dalsze rokowania z Chinami są bezowocne i powaga państwa wymaga postawienia „ultimatum.“

Chińskie ministeryum wojnyześrodkowuje wojska w Mandżuryi i każe codziennie odbywać ćwiczenia. Milicya została uzbrojoną. Z zagranicy sprowadzono wielką ilośc broni i prowiantów. Sytuacya jest zupełnie jak przed wojną.

Według najświeższych doniesień, liczebność nowych wojsk w pobliżu Cycykaru przewyższa 150,000 ludzi. Codziennie odbywają się ćwiczenia strzelnicze, manewry, sygnalizacye.

Powiększane są również liczebnie z całym pośpiechem wojska na linii Milin Giryn. W okolicach Chajlaru liczba zgromadzonych świeżo wojsk przewyższa 60,000 ludzi.

W Mandżuryi powszechnie zbrojona jest milicya.

Wszędzie w całych Chinach wzmaga się agitacya przeciwrosyjska. Dzienniki szanghajskie i angielskie twierdzą przytem, że inicyatorem owej agitacyi jest minister wojny.

Wszystkie dzienniki na Dalekim Wschodzie podkreślają niepokój chwili obecnej, jak i możliwość powikłań. Niektóre dzienniki japońskie, pochwalając dyplomacyę rosyjską, usilnie doradzają, by Rosya przeszła do akcyi zbrojnej.

Kupcy rosyjscy i obywatele innych państw europejskich skarżą się swym konsulom w Charbinie na utrudnienia ze strony władz chińskich w razie wywożenia produktów, zakupionych w prowincyi giryńskiej. Rzekomo pod pozorem zarazy morowej, milicyę wiejską, gubernatorstwa giryńskiego, zbroją pośpiesznie władze wyższe, celem „obrony ojczyzny.“ Na wschodzie Mandżuryi jest mnóstwo chunchuzów. Jest rzeczą niewątpliwą, iż rząd chiński, korzystając z powszechnego rozprzężenia pod wpływem okropnego moru, stara się rozdmuchać śród ludu nienawiść względem europejczyków. W Mandżuryi zorganizował się fanatyczny „Związek żółtego nieba.“

Nowa nota rosyjska, zwrócona do rządu chińskiego, wywarła tu silne wrażenie. Wieczorne wydania gazet, omawiając szeroko notę, dają do zrozumienia, że stac się ona może wstępem do poważnych zawikłań.

„Frankfurter Ztg.“ donosi, że poczyniono już wszystkie przygotowania, aby obsadzić Kuldżę.

Rząd rosyjski polecił posłowi swemu doręczyć chińskiemu urzędowi spraw zagranicznych („wajwube“) notę, w której jest mowa, że w odpowiedzi rządu chińskiego co do ograniczenia rosyjskiego handlu monopolowego i założenia konsulatu rosyjskiego w okręgu kobdoskim rząd upatruje dowód nieprzyjaznego traktowania owych spraw ze strony Chin.

Nota rosyjska twierdzi, że Chiny, wykręcając ścisły sens postanowień traktatowych, dążą do zaprzeczenia praw, nadanych poddanym rosyjskim i handlowi rosyjskiemu przez traktat.

Rząd rosyjski wzywa rząd chiński do zważenia następstw takiego sposobu działania, który niechybnie doprowadzi do pogwałcenia stosunków przyjacielskich między Rosyą a Chinami.

Oczekiwane są na najbliższe dni bardzo poważne wypadki. Nowa rosyjska nota do Chin trzymana jest w tonie bardzo ostrym i wyrażeniach bardzo stanowczych.

W berlińskich kołach politycznych, wtajemniczonych w projekty dyplomatyczne, uważają okupacyę Kuldży przez Rosyę za bardzo prawdopodobną.

Przygotowania do okupacyi Kuldży ze strony rosyjskiej, zdaniem tych kół, już zostały poczynione.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIANSKIE. **Dziś** Ojcosława. **Jutro** Zbigniewa.

TEATR POLSKI A. ZELWEROWICZA (Cegielniana nr. 63). **Dziś** przedstawienie zawieszone. **Jutro** „Upiory“. Początek o godzinie 8 m. 15 wieczorem. Występ Wandy Siemaszkowej.

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr. 16) **Dziś** „Piękna Marsylianka“. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem. **Jutro** „Ogniem i mieczem“. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

ZEBRANIA. **Dziś**— ogólne właścicieli piekarń bułkowych. — Tow wzaj. kred. Piotrkowska nr. 43, o g. 6 wieczorem). — Ogólne właść. udział. Gazowni łódzkich (Przejazd 1, o godz. 7 wieczorem.

POGADANKA. **Jutro** w Stowarzyszeniu nauczycieli chrześcijan (Konstantynowska 5) pogadanka n t. „O zabezpieczeniu starości nauczycielstwa.“ Początek o g. pół do 9 w.

KRONIKA.

(—) **Budowle fabryczne.** W swoim czasie władze ministeryalne rozesłały okólnik w sprawie otwierania i urządzania zakładów przemysłowych i fabrycznych. Powołując się na rzeczony okólnik, petentom, starającym się o wzniesienie nowych budynków fabrycznych, zaczęto czynić różne trudności. Obecnie wyjaśniono, iż okólnik dotyczył jedynie urządzeń wewnętrznych w fabrykach, wobec czego kompetencya co do udzielania pozwoleń na wznoszenie budynków zależna jest po dawnemu od wydziału budowlanego rządów gubernialnych.

(—) **Konsystorz a wychodźctwo.** Konsystorz rzymsko-katolicki w Warszawie wydał do duchowieństwa w archidyecezyi warszawskiej rozporządzenie, w którem poleca księżom mieć wszędzie do ludu kazania na temat wychodźctwa w duchu nie sprzeciwiającym się temu.

W okólniku swym konsystorz między innemi zaznacza, że „lud nasz, idący na Zachód, dla korzystniejszego zarobku, zazwyczaj w rachunkach swoich się nie zawodzi“.

(—) **Zakaz palenia papierosów w aptekach.** Inspektor urzędu lekarskiego w Warszawie zawiadomił okólnikiem właścicieli i zarządzających aptekami, aby w ubikacyach, gdzie sporządzane bywają środki lecznicze, tak pracownicy aptekarscy, jak również i klijenci, nie palili tytoniu, gdyż dym i popiół tytoniu ujemnie działa na czystość przygotowywanych, jako też znajdujących się na składzie lekarstw i ziół. Farmaceuci, niestosujący się do niniejszego rozporządzenia, uwalniani będą z zajmowanych w aptekach stanowisk; co zaś dotyczy publiczności, należy w miejscach widocznych wywiesić odpowiedniej treści napisy.

(a) **W sprawie walki z dżumą.** Dziś wyjechał do Kijowa zarządzający laboratoryum miejskiem, dr. Stanisław Bartoszewicz, delegowany przez magistrat na zorganizowanie przy tamtejszym uniwersytecie kursy dla badania bakteryologii i profilaktyki dżumy.

(a) **Ze stowarzyszenia pracowników przemysłowo-handlowych gubernii piotrkowskiej** Wczoraj wieczorem, w lokalu własnym przy ulicy Piotrkowskiej Nr 120, odbyło się posiedzenie świeżo wybranego zarządu, w celu podziału czynności.

Na prezesa powołano p. Wilhelma Bartelmusa, na wiceprezesów pp.: Franciszka Nechwila i Zygmunta Fidlera; na sekretarza p. Apolinarego Jagodzińskiego; na jego zastępcę p. Jana Winklera, na skarbnika p. Ludomira Klokockiego; na buchaltera p. Wernera.

Na przewodniczących wydziałów wybrani zostali: pracy p. Zygmunt Fidler, oświatowego i bibliotekowego p. Jan Wierzbicki, dochodów niestałych p. Maksymilian Malinowski, zastępca jego p. Cezaryusz Borysławski. Na gospodarzy pp.: Bronisław Starostecki i Roman Zwierzycki

Postanowiono, ażeby posiedzenia zarządu odbywały się co tydzień w poniedziałki.

(f) **Ze Stowarzyszenia prac. notaryatu.** Dnia 24 b. m. o godz. 8 wiecz. w lokalu Stow. majstrów fabr. (Nowy Rynek 6) odbędzie się zebranie członków.

Porządek dzienny obejmuje: wybory, zatwierdzenie bilansu za rok 1910 i wnioski członków.

W razie niestawienia się dostatecznej liczby członków, zebranie odbędzie się dnia 7 kwietnia i uchwały jego będę obowiązujące bez względu na liczbę przybyłych.

(a) **„Arfa“.** W ubiegłą niedzielę, w lokalu przy ulicy Wschodniej Nr 18, odbyło się zebranie ogólne Towarzystwa literacko-muzycznego „Arfa“, które zgromadziło 100 osób.

Zebranie zagaił członek zarządu p. B. Frumkin. Na przewodniczącego wybrano p. N. Louriego. Ze sprawozdania z działalności Towarzystwa dowiedziano się, że w roku ubiegłym przeżywało ono kryzys, członkowie byli obojętnymi na sprawy towarzystwa, zalegali w opłacie składek, skutkiem czego instytucya pozbawiona była materyalnej podstawy.

Na zebraniu niektórzy członkowie zarzucali, że zarząd za mało był energiczny i działał ospale; należy postarać się o podniesienie instytucyi, werbowanie nowych członków, zreorganizować chór, a przedewszystkiem wybrać nowy zarząd.

Większością głosów wybrani zostali do zarządu pp.: N. Lourié, J. Łys, A. Rozenfeld, J. Wiedro, K. Stern, oraz pani A. Minkinowa, na zastępców pp.: E. Fuks, P. Lipszyc i Kohn.

Do komisyi rewizyjnej pp.: B. Frumkin, E. Eil i K. Podgorowicz.

(a) **Ze szkół.** Naczelnik łódzkiej dyrekcyi naukowej mianował żonę młodszego nauczyciela szkoły niemieckiej № 6, p. Helenę Kowalską, nauczycielką robót ręcznych w jednoklasowej szkole polskiej № 26, z płacą 150 rb. rocznie.

(h) **Ze Stowarzyszenia nauczycieli chrześcijan.** Jutro w lokalu własnym (Konstantynowska № 5), o godzinie 8 minut 15 wieczorem, odbędzie się pogadanka dyskusyjna p. Musiatowicza p. t. „O zabezpieczeniu starości nauczycielom“.

(x) **Dla młodzieży.** Towarzystwo „Wiedza“ urządza w czwartek dnia 16 go marca, w teatrze „Odeon“ (Przejazd 2) przedstawienie z objaśnieniami obrazów treści naukowej i pouczającej. Początek punktualnie o godzinie 4-ej po południu. Wejście na parter dla młodzieży kop. 5, a na balkon kop. 10, dla dorosłych kop. 20.

(a) **Ze stowarzyszenia komisyonerów łódzkiego okręgu przemysłowo-handlowego.** Na zwołane w ubiegłą sobotę wieczorem ogólne zebranie roczne w lokalu przy ulicy Mikołajewskiej Nr 5 przybyło 210 członków.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa p. J. Bromberga, wybrano na przewodniczącego p. P. Kaufmana, który zaprosił na asesorów pp.: J. Szrojta i J. Markusa, a na sekretarza p. J. Stałkina.

Sprawozdanie za rok 1910 głosi, że zebrań ogólnych było dwa, posiedzeń zarządu 60, w tem 5 nadzwyczajnych.

Do stałego sądu rozjemczego wniesiono 24 sprawy, z których 10 osądzono, reszta zaś znajduje się w okresie dochodzenia.

Komisya biblioteczna zaprenumerowała 9 gazet, w tej liczbie 2 polskie i 1 żargonową, tygodników 7, miesięczników 6; do biblioteki nabyto 281 książek.

Biblioteka liczyła 276 abonentów, wydano do 7,000 książek.

Komisya finansowa odbyła kilka posiedzeń i zwerbowała kilkadziesiąt solidnych firm w charakterze członków protektorów Stowarzyszenia. Komisya do urządzania zabaw i koncertów — urządziła bal maskowy oraz koncert w ogrodzie „Grand Hotelu“ z pomyślnym rezultatem.

Komisya redakcyjna wypracowała przepisy o samoopodatkowaniu członków oraz przystąpiła do opracowania instrukcyj dla wszystkich instytucyj Stowarzyszenia.

Komisya organizacyjna biura informacyjnego o zdolności płatniczej przygotowała znaczny materyał informacyjny, jak również zjednała do tysiąca korespondentów w różnych miejscowościach Cesarstwa i oczekuje w najbliższym czasie od władzy koncesyi na otwarcie biura.

Zarząd w roku sprawozdawczym rozważył wiele sporów między kupcami i fabrykantami lub wojażerami, również międy oficyalistami a szefami; w wielu wypadkach zarządowi udało się pogodzić strony ku wzajemnemu ich zadowoleniu.

Zarząd wskutek licznych interpelacyj członków rzeczywistych zwrócił szczególną uwagę na stan prawny swoich członków, jako wojażerów i rozpoczął pertraktacye z prawnikami petersburskimi, o zabiegi właściwe w instytucyach rządowych.

Wojażerowie zyskali wolny dostęp do miejscowości Cesarstwa, do których poprzednio docierali z wielkiemi trudnościami.

Dochodu Stowarzyszenie miało w roku ubiegłym rb. 15,640 kop. 80, wydatków rb. 10,566 kop. 31. Składki członkowskie dały rb. 4,680; wydano pożyczek rb. 4,149 kop. 69, zapomóg rb. 650.

Kapitał obrotowy jest rb. 14,510.

Saldo pożyczek niespłaconych, wynoszące rb. 2,959 kop. 65, zabezpieczone jest zobowiązaniami dłużników i poręczycieli, złożonemi w Towarzystwie Wzajemnego Kredytu oraz w kasie zarządu Stowarzyszenia.

Rachunek wdów i sierot wykazuje rb. 1,298 kop. 93, nędzy wyjątkowej rb. 1,132 kop. 70, ra-

chunek „samoopodatkowania" rb. 11,313 kopiejek 15.

Bilans rachunków zamknięto sumą rubli 22,457 kop. 48.

Zapowiedziano budżet na rok 1911, przewidujący w dochodach i wydatkach rubli 16,459 kop. 65.

Wybory dały wynik następujący: na prezesa powołano p. I. Bromberga; na członków zarządu pp.: L. Ginsberga, I. Garkawiego, B. Wellera i M. Sztiftera, i na zastępców pp.: M. Gurewicza, J. Tenenbauma, W. Prygona, A. Bołocha, G. Lipszyca i M. Wiornikowa.

Do komisyi rewizyjnej weszli pp.: D. Goldstadt, S. Lederman, S, Blumberg, I. Lewit i E. Jakobson; jako zastępcy pp.: I. Halpern, B. Biber, M. Monczki, E. Fein i J. Wolper.

Rozważenie następnych punktów od 9 do 15 do porządku dziennego odłożono do środy, dnia 15 go b. m.

(f) Z **Towarzystwa opieki nad zwierzętami**. Ponieważ wyznaczone na 3 b. m. zebranie ogólne niedeszło do skutku, drugie prawomocne bez względu na liczbę obecnych odbędzie się w piątek dn. 17 b. m. w sali mastr. tkackich (Przejazd 1). Prawo udziału w zebraniu daje bilet członkowski.

(a) **Upadłość**. Piotrkowski sąd okręgowy ogłosił upadłość pabianickiego kupca, Icka Majera Działoszyńskiego, którego polecono osadzić w warszawskim więzieniu dla dłużników. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowano członka sądu, W. M. Smerczyńskiego, kuratorem zaś pomocnika adw. przys. Guzika.

— Tenże sąd okręgowy ogłosił upadłość łódzkiego kupca Hersza M. Lewityna, polecając osadzic go w więzieniu dla dłuzników.

(a) **Z Tow. akc. „Grand Hotel"**. Zebranie ogólne akcyonaryuszów odbędzie się dnia 31 b. m., w lokalu Banku Handlowego w Łodzi. Między innemi rozpatrzone będzie sprawozdanie za r. b. i budżet na r. b.

(h) **Z plantacyj miejskich**. W parkach miejskich rozpoczęto roboty wiosenne, obcinanie gałęzi u drzew i krzewów.

(a) **Park „Źródliska"** (Kwela) oddaje magistrat w 3 letnią dzierżawę przez licytacyę, która odbędzie się dnia 10 kwietnia r. b. w magistracie i rozpocznie się od sumy 1000 rb. rocznej płacy (in plus).

(a) **Samobójstwo**. Dziś, o godz. 8 rano, w pokoju dyżurnym kancelaryi 4-go cyrkułu policyjnego (przy ul. Rozwadowskiej) otruł się kwasem karbolowym rewirowy, 24 letni Aleksy Bondarew, który pełnił służbę dopiero od dwóch miesięcy. Zwłoki przewieziono do trupiarni przy szpitalu św. Aleksandra. Przyczyna samobójstwa niewiadoma.

(a) **Postrzelony**. Wczoraj wieczorem, około teatru „Flora", na ul. Zawadzkiej (Bałuty) został przez nieznanego dotąd mężczyznę postrzelony w lewą rękę 19 letni Franciszek Gawroński, bez zajęcia. Rannego odwieziono do I cyrkułu policyjnego, gdzie wezwany lekarz ranę opatrzył. Zarządzono śledztwo w celu wykrycia sprawcy postrzału.

(a) **Wypadek w fabryce.** Dziś, o godz. 12 w południe, w fabryce przy ul. Długiej nr. 63, sztaba żelazna spadła na robotnika 30-letniego Edmunda Palucińskiego (zamieszkałego przy ul. Drewnowskiej nr. 37), skutkiem czego uległ on zranieniu lewej nogi, oraz wylewowi krwawemu prawej nogi. Pomocy udzielił wezwany lekarz Pogotowia.

(a) **Przejechanie.** Dziś, o g. 12 w południe, na ul. Wschodniej około domu nr. 64, naładowany wóz przejechał 3-letniego chłopczyka, syna handlarza niewiadomego nazwiska. Uległ on złamaniu prawej ręki, oraz okaleczeniu ciała. Wezwany lekarz udzielił doraźnej pomocy. Chorego chłopca zabrał ojciec do domu.

(p) **Pogotowie ratunkowe** w ciągu dnia wczorajszego pomiędzy innemi wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu uległy cztery osoby z których jedną odwieziono do szpitala Aleksandra, jedną do szpitala Poznańskich, jedną do mieszkania, jedną odesłano do Przytułku noclegowego na ulicę Cmentarną.

— W nowo-budującym się domu II-go Tow. pożoszczędn. pod nr. 3 przy ul. Andrzeja, w piwnicy znaleziono zastygłe zwłoki Juliana Piweckiego, robotnika mularskiego, lat 18, z którym poprzedniego wieczora koledzy, opuszczając pracę, rozeszli się w stanie zdrowym. Zwłoki znaleziono skurczone i wsunięte w narożnik piwnicy. W jakich okolicznościach dostał się on do piwnicy, nie wiadomo.

(a) **Kradzieże**. Z zamkniętego mieszkania przy ul. Pasaż-Szulca nr. 23 skradziono Abramowi Bernsteinowi różne rzeczy, wartości przeszło 100 rb.

— Do mieszkania Szmula Rosenberga, przy ulicy Piotrkowskiej nr. 98, przyszli dwaj jego krewni, Szymon Bornstein i Moslek Dajzer i skradli gotówką 35 rubli. Obaj nieletni złodzieje aresztowani.

— Nieznani złodzieje za pomocą wyłamania okna skradli 30 sztuk towaru, wartości 2,500 rb. ze składu Mojżesza Blumenfelda, przy ul. Piotrkowskiej nr. 22.

— Aresztowano robotnicę, Annę Dziaczyńską, która skradła w fabryce J. Heinzla, przy ul. Piotrkowskiej nr. 104 skradła zapas szpulek wałny.

— Ze sklepu Salomy Pleckiego, przy ul. Głównej nr. 54 skradziono różne rzeczy. Złodziejkę, Annę Wasilak, aresztowano.

— Dorożkarz nr. 1034, Sina Litman, przywiózłszy pasażera na ul. Południową nr. 2 niejakiego Oszera Kryszewskiego, korzystając z chwili, kiedy ten zaniósł do rzeźni walizkę, ukrył poduszkę owiniętą kołdrą. Litman zaprzeczył przywłaszczeniu tych przedmiotów. Dorożkarza aresztowano.

— W domu przy ul. Widzewskiej nr. 18 skradziono różne rzeczy, należące do Chai Rubinsteina.

— Z mieszkania Mojżesza Moszkowicza, przy ulicy Cegielnianej nr. 25, skradziono różne rzeczy, wartości 100 rb.

(a) **Zwłoki dziecka.** Onegdaj w kol. Radogoszcz, w pobliżu ul. Trenenberga, na polu Juliusza Heinzla, znaleziono w kupie nawozu rozkładający się trup 4 tygodniowego dziecka. Prawdopodobnie zwłoki przywieziono z nawozem z miasta. Celem wykrycia matki wdrożono poszukiwania.

(a) **Smierć wskutek ran nożowych**. W poniedziałek ubiegły na ul. Profesorskiej w Radogoszczu, mieszkaniec Łodzi, Franciszek Kubiak, w bójce tak poranił nożem miejscowego mieszkańca, Jana Miśkiewicza, iż ten, odwieziony do szpitala św. Aleksandra, zmarł tam wczoraj. Pobodno powodem bójki była zazdrość o pannę. Kubiaka aresztowano i osadzono w więzieniu, sprawę zaś skierowano do sędziego śledczego VII rewiru pow. łódzkiego.

SZTUKA.

(h) **Teatr Zelwerowicza** w piątek dnia 17-go b. m. wystawia komedyę K. Zalewskiego, „Oj mężczyźni, mężczyźni", na korzyść „Resursy rzemieślniczej".

Komedya ta cieszy się dużem powodzeniem na scenach polskich, ze względu na humor swojski i sympatyczną tendencyę.

Przedstawienie piątkowe w sferach rzemieślniczych słusznie budzi duże zainteresowanie, boć to idzie o ich instytucyę; sprzedaż biletów idzie raźno.

— Dziś widowisko zawieszone.

W czwartek z udziałem Siemaszkowej, w roli Alvingowej, Ibsenowskie „Upiory"; obok znakomitego gościa w sztuce tej znajdą szerokie pole do popisu pp.: Jaracz, Bończa, Junosza, oraz p. Podgórska.

(x) **Teatr popularny**. Dziś, we środę dana będzie sensacyjna sztuka w 5 aktach p. t. „Piękna Marsylianka z francuskiego.

W czwartek, na dochód filii „Gniazda", opieki nad dziećmi na Bałutach, ukaże się po raz ostatni w tym sezonie obraz dramatyczny Sienkiewicza w 5 aktach p. t. „Ogniem i mieczem" po cenach zniżonych.

W piątek po raz czwarty utwór historyczny w 5 aktach W. Rapackiego p. t. „Odsiecz Wiednia" po cenach do połowy zniżonych.

(x) **Z „Lutni"**. Towarzystwo „Lutnia" urządza w nadchodzącą sobotę dnia 18-go b. m. dla członków i wprowadzonych gości wieczór dramatyczny w sali własnej (ul. Piotrkowska № 108).

Członkowie koła dramatycznego „Lutni" wykonają piękną i wesołą 3-aktową komedyę Stanisława Bogusławskiego p. t. „Opieka wojskowa".

Reżyseryę tej sztuki powierzono artyście polskiej sceny łódzkiej, p. Bończy.

Początek o godz. 8 wieczorem.

Z WARSZAWY.

* Konfiskata.

Z rozporządzenia komitetu do spraw prasowych polecono skonfiskować broszurę p. t. „List więźnia", wydaną nakładem drukarni „Warszawski zakład drukarski" (Nowy Swiat 21).

* Walka z niewypłacalnością.

Wypracowany przez umyślny komitet kupiectwa moskiewskiego „projekt prawa o niewypłacalności", dał sposobność p. Adolfowi Peretzowi do wypowiedzenia w Stowarzyszeniu kupców polskich pogadanki o walce z niewypłacalnością.

Streściwszy **projekt ten**, mówca poddał go krytyce, że przepełnienie go przewidzianemi karami więzienia, nie rozwiązuje danej sprawy. Najważniejsze zabezpieczenie się wierzycieli od niewypłacalności dłużników p. Peretz widzi w samopomocy i solidarności kupiectwa, które łącznością działania winno się starać o stworzenie u nas instytucyi na wzór np. „Credit-Vereinu" wiedeńskiego. **Instytucya ta, pilnując interesów swych** członków, w razie ujawnienia niewypłacalności jakiejś firmy układa się w imieniu wszystkich wierzycieli, a nawet sądowe kroki wszczyna w imieniu wszystkich, co znacznie zmniejsza koszty sądowe.

* Konkurs na obraz historyczny.

Komitet Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w Królestwie Polskiem — zgodnie z intencyą mecenasa Leona Papieskiego ogłasza konkurs na obraz olejny dowolnych rozmiarów, osnuty na tle, mającem związek z dziejami kultury polskiej w jaknajszerszem tego słowa znaczeniu.

Nagroda pierwsza (ofiarodawcy) 1,000 rb.

Nagroda druga (Towarzystwo zachęty) 500 rubli.

Dzieła nagrodzone pozostają własnością autorów.

Dzieła przeznaczone na konkurs winny być zadeklarowane listownie z podaniem tytułu obrazu, oraz nazwiska i adresu artysty przed dniem 15 stycznia 1912 roku.

Ostateczny termin nadsyłania dzieł upływa z dniem 25 stycznia 1912 roku. Obrazy winny być podpisane i oprawione. Nadto z odwrotnej strony ramy należy przytwierdzić kartkę z nazwiskiem autora, tytułem i ceną dzieła oraz uwagą, że dzieło przeznaczone jest na konkurs im. Leona Papieskiego. Adres dla przesyłek: Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych, Warszawa, ulica Królewska nr. 17A.

Czas trwania wystawy konkursowej 4 do 6 tygodni.

W razie, gdyby sąd konkursowy nie znalazł ani jednego dzieła godnego nagrody, konkurs odracza się. Uchwała ta musi być powzięta większością 2/3 głosów obecnych na posiedzeniu sędziów.

Z KRÓLESTWA.

Rewizya w Nowym Dworze. W piątek rano przybyły do Nowego Dworu władze żandarmeryjne i śledcze z gub. warszawskiej. Dokonano *ścisłej rewizyi w kantorze Feinsteina i zabrano* księgi. Następnie udano się do dostawcy Ch. N. Blata, gdzie również dokonano rewizyi i zabrano księgi.

Czynności te prawdopodobnie pozostają w związku z rewizyą, dokonana w Nowym Dworze przed kilku tygodniami u inżyniera, generała Sowera, który był głównym kontrolerem robót przy nowym moście, niedawno ukończonym. Feinstein podjął się wykonania robót ziemnych przy budowie mostu.

Z **Lublina**. W lokalu tutejszego oddziału banku państwa, strażnik Czapczyński przypadkowo spowodował wystrzał z rewolweru. Kula przebiła ścianę i raniła woźnego, znajdującego się w drugim pokoju.

— Służąca Marya Grygorczykówna prała benzyną bluzkę. Podczas tej czynności zbliżyła się do pieca kuchennego. Płomień z pod blachy zapalił na niej ubranie polane benzyną i niebawem Grygorczykówna zamieniła się w słup ognia. Zanim pośpieszono z ratunkiem, nieszczęśliwa służąca zmarła wśród strasznych cierpień z powodu poparzenia.

Z dzielnic polskich.

Z TARNOBRZEGA. Rozpoczął się tu proces posła do rady państwa, Wiącka, przeciwko Mojżeszowi Kanarkowi o oszczerstwo, Kanarek bowiem zarzucił Wiąckowi, że używa swych wpływów poselskich do wyrabiania koncesyi szynkarzom.

Na rozprawę przybyli posłowie narodowo-demokratyczni — do tego bowiem stronnictwa należą skarżący — Karbek i Maślanka, tudzież liczni przedstawiciele prasy. Obrońca Kanarka zapowiedział przedstawienie dowodu prawdy, twierdząc, że Wiącek otrzymał weksel na 2,000 koron za wyrobienie koncesyi szynkarskiej.

Z KRAKOWA. Młodzież postępowa wydała odezwę, w której wzywa studentów do podpisywania ułoż. przez senat akad. deklaracyi, ślubujących posłuszeństwo wobec wszelkich rozporządzeń władzy uniwersyteckiej. Odezwa nazy-

wa to podpisywanie formalnością, której uledz trzeba.

ZE LWOWA. Dziś zeznaje przed sądem sekretarz uniwersytetu lwowskiego, pan Jordan. Wbrew żądaniu obrońców trybunał postanowił go zaprzysiądz.

— Podczas wyborów do rady powiatowej w Tłumaczu radykaliści ukraińscy ponieśli klęskę zupełną.

Z CESARSTWA.

Zatarg Puriszkiewicza z Krupienskim. Pomimo wyroku sądu honorowego w sprawie zajścia między Puriszkiewiczem a Krupienskim, Puriszkiewicz pomieścił w dzienniku „Russkoje żnamia" jeszcze jeden artykuł p. t. „Korsarz czci" wymierzony przeciw Krupienskiemu i wysoce obelżywy. Po tej świeżej zniewadze Krupienskij posłał wczoraj Puriszkiewiczowi sekundantów: bar. Meyendorfa i Bariatinskiego. Sekundanci Puriszkiewicza: Zamysłowskij i Wołodimierow, w imieniu swego mocodawcy odrzucili wyzwanie na pojedynek, utrzymując, że po wyroku sądu honorowego sprawę należy uważać za wyczerpaną.

„Nowoje Wremia" donosi, że według krążących pogłosek, krewni Krupienskiego, którzy nie uczestniczyli w sądzie honorowym, zamierzają wyzwać Puriszkiewicza na pojedynek.

Wiadomości zamiejscowe.

Strajk górników. Górnicy obwodu węgla brunatnego w Zeitz i okolicy strajkują żądając 8-godzinnego czasu pracy i 20 procent podwyższenia płacy.

TELEGRAMY.

Petersburg, 14 marca (Wł.). Ogłoszono ukaz Najwyższy do senatu rządzącego z powodu 200-rocznicy utworzenia tej instytucyi przez Piotra Wielkiego.

Petersburg, 14 marca (P). Na własną prośbę otrzymali dymisyę profesorowie uniwersytetu moskiewskiego: Rott, Wernadzkij, Rein, Aleksinskij, Eichenwaldt, Chwostow, Zielinskij, Pietruszewskij, Lebiediew, Czepłygin, Szerszniewicz i Serbskij.

Petersburg, 14 marca (P). Na posiedzeniu dzisiejszem Rada państwa większością 96 głosów przeciwko 48 uznała, że członek Rady Manuiłow, jako zwolniony ze stanowiska rektora i profesora uniwersytetu moskiewskiego, przestał należeć do składu Rady państwa.

Odesa, 14 marca (P) Z polecenia naczelnika miasta 19-tu wydalonych z uniwersytetu studentów wysłano z Odesy na czas trwania ochrony wzmocnionej.

Londyn, 14 marca (Wł.). „Daily Graphic" ogłasza: Jeszcze przed rokiem wysłała Japonia specyalne poselstwo do Meksyku, aby zainicyować traktat z prezydentem Diazem. Diaz oświadczył, że według konstytucyi meksykańskiej traktat odporny z poza amerykańskiem mocarstwem nie jest możliwy, jednakże zapewnił o swojej przyjaźni dla Japonii. Wtedy poselstwo poruszyło myśl wysłania meksykańskiej legacyi do Tokio. Diaz zgodził się na to i wysłał jako pierwszego posła swego syna. Następnie Japonia w dowód przyjaźni wysłała eskadrę na obchód 100-letni państwa meksykańskiego. Podczas tego obchodu nastąpiło zupełne zbratanie.

Nowy Jork, 14 marca (Wł.). W bitwie pod Casas Grandes ze strony amerykańskiej między innymi padł wnuk Garibaldiego. W ostatnich dniach wielu powstańców, którzy przekroczyli granicę, wzięto do niewoli przez wojska Stanów Zjednoczonych.

Paryż, 15 marca (P.) General Moinier za tydzień jedzie do Marokka, gdzie liczba wojsk będzie zwiększona do 6,500, i dopomoże sultanowi Mulaj Hafidowi w ukaraniu plemienia zaerów. Bank marokański pożyczy sułtanowi 10 milionów franków na organizacyę wojska, prócz tego Francya udzieli mu zwłoki w wypłacie kontrybucyi wojennej, która będzie zabezpieczona głównie na dochodach portowych.

Zagrzeb, 14 marca (Wł). Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu krajowego, deputowany Budislavovicz przedstawił izbie dokumenty, dotyczące zdrady stanu o tak zw. „Spisek południowo-słowiański". Dokumenty te kompromitują w sposób jaskrawy policyę austryacką, która w procesie tym grała rolę fałszerską i prowokatorską zarazem.

Berlin, 14 marca (P.) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu pruskiego, poseł Styczyński w energicznych słowach piętnuje krzyczące bezprawie, dowodzące już pewnego obłędu w systemie antypolskim, mianowicie wprowadzenia wyłącznie niemieckich wykładów w zakładzie głuchoniemych, gdzie również polskim dzieciom głuchoniemym nie wolno uczyć się abecadła i znaków porozumiewawczych w języku polskim.

Berlin, 14 marca (P.) Cesarz Wilhelm podczas swej jednodniowej bytności w Wiedniu dn. 23 b. m, w przejeździe do Wenecyi (stąd uda się na wyspę Korfu), zatrzyma się tylko w rezydencyi cesarskiej w Schoenbrunn, gdzie zostanie na śniadaniu i na obiedzie w scisłym kółku rodzinnem. Odwiedziny będą miały charakter wyłącznie przyjacielski, bez żadnej przymieszki politycznej.

Berlin, 14 marca (P.) Książę Karol z Raciborza i Korwej książę Hohenlohe Schillingstuerst, dr prawa i t. d., został mianowany nadprezydentem Westfalii. Należy od do linii starszej katolickiej gałęzi książąt Schillingsfuerst Hohenlohe. Ma lat 51, jest honorowym kawalerem maltańskim i był dotąd prezydentem rejencyi w Koblencyi.

Z ostatniej chwili.

Paryż, 15 marca. (Wł.) „Temps" donosi, że Rosya skoncentrowała o 100 kilometrów odległości od Kuldzy dwie brygady z 8 kompaniami artyleryi, dwa bataliony strzelców i cztery szwadrony kozaków.

Londyn, 15 marca. (Wł.) Według nadeszłych tu depesz z Charbina i Szanghaju cały ruch handlowy między Chinami a Rosyą ustał. Wojsko chińskie koncentruje się wzdłuż granicy mongolskiej. Rząd chiński postanowił najenergiczniej odeprzeć wszelkie próby obcego mocarstwa mięszania się w wewnętrzne sprawy Chin. Wśród chińczyków szerzy się gwałtowna agitacya antirosyjska.

Berlin, 15 marca. (Wł.) „Morgen Post" donosi, że Ameryka i Japonia popierają Chiny w oporze przeciw żądaniom Rosyi. W Chinach duszą ruchu antyrosyjskiego jest generał Ing Czang.

Nowy Jork, 15 marca. (Wł.) Pomimo półurzędowego zaprzeczenia nie ulega wątpliwości, że rząd Stanów Zjednoczonych zarządzi nową mobilizacyę; w przeciągu miesiąca będzie skoncentrowanych na granicy Meksyku 40,000 żołnierzy.

Berlin, 15 marca. (Wł.). Rząd niemiecki otrzymał urzędowe zawiadomienie z Paryża, że rząd francuski wysyła 4 bataliony wojska do Marokka w celu ochrony posiadłości francuskich.

Berlin, 15 marca. (Wł.). Na wczorajszem wieczornem posiedzeniu sejmu, narodowo-liberałowie zażądali podwyżki i uregulowania dodatków kresowych dla nauczycieli w prowincyach polskich w stosunku do pobieranej przez nich płacy. Przedstawiciel rządu oświadczył, że uregulowanie takie jest niemożliwe, bo w tej sprawie decyzye muszą należeć do inspektorów szkolnych, którzy nagradzają dodatkami nauczycieli gorliwszych.

Wniosek odesłano do komisyi budżetowej.

OFIARY.

Na Gniazdo Tow. opieki nad dziećmi.

Bezimiennie 1 rb. 50 kop.

Na chrześcijańskie kolonie letnie.

Dr. Zygmunt Golc 3 rb.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów.

Małżonkowie Winczewscy, zamiast wieńca na grób ś. p. Edwarda Alwasa, 3 rb.

NADESŁANE.

W sprawie strajku pracowników aptekarskich.

Zajęci przymusową czynnnością apteczną, nie mieliśmy ani chwili czasu, aby dać wyjaśnienie w sprawie zaszłego nieporozumienia ze swymi pracownikami.

Początek zatargu datuje się od września r. z., kiedy w sprawozdaniu z posiedzenia Stowarzyszenia zawodowego farmaceutów pracowników ogłoszono w pismach, że Stowarzyszenie postanowiło wziąć się do uporządkowania aptek, przez co, wkraczając w atrybucye inspekcyi lekarskiej, oburzyło na siebie ogół właścicieli aptek.

W październiku tegoż roku wszyscy aptekarze łódzcy otrzymali cyrkularze, że w Łodzi przy Stowarzyszeniu farmaceutów pracowników powstał oddział rekomendacyi pracy, a wkrótce potem zawiadomienie od warszawskiego biura rekomendacyi, że po pracowników należy zwracać sie tylko do Stow. pracowników łódzkich, co już stanowi monopolizacyę i utrudnia dowolny wybór pracowników.

W grudniu do Zarządu Stow. właścicieli aptek zwrócili się koledzy Hartman i Pisarski z zawiadomieniem, że w ich aptece pracownicy opuścili zajęcie i nie pozwalają angażować innych.

Zaczepne stanowisko Stow. pracowników odczuwać się dawało wszystkim aptekom coraz bardziej; w kilku aptekach nie pozwolono na pracowników, wziętych nie od związku i wypłaciwszy im koszty podróży, związek pracowników wyprawił ich z powrotem; dalej nie dozwalano na propozycyę, aby uczniom rozłożyć godziny zajęć na 2 serye, np. 3 godziny z rana, 4 po południu.

To wszystko czyniono w imię związku najczęściej przez 2-ch delegatów uczniów innej apteki, których wiek w sumie ogólnej nie przekraczał lat 40. Tacy panowie, nadając sobie pozory władzy, wciąż rządzili aptekami, jak swą własnością, narzucając właścicielowi swą bezwzględną wolę.

Wyobraźmy sobie np. biura, banki, kancelarye rejentalne lub adwokackie, których współpracownicy w pismach ogłaszać będą o uporządkowaniu tych instytucyj; wyobraźmy sobie narzucanie cudzej woli i regulowanie porządku przez osoby, stojące nazewnątrz, aby łatwiej zrozumieć cierpliwość aptekarzy, którzy nareszcie postanowili wydostać się z pod władzy swych młodocianych opiekunów.

Gdy strajk w aptece kolegów Hartmana i Pisarskiego przeciągnął się dalej, a pracownicy wbrew par. 12 umowy nie zgłosili się do Stowarzyszenia aptekarzy o uregulowanie sprawy, postanowiliśmy odwołać zobowiązanie, aby przestać być nadal narzędziem związku pracowników, umówiwszy się jednak żadnych warunków dawnej umowy nie zmieniać,; jakoż wkrótce nadszedł i luty, a żadna z aptek swym pracownikom nie zapowiedziała najmniejszej zmiany.

Od lata niemal pośród pracowników była omawiana sprawa strajku; nie pomogły perswazye i opozycya osób rozważniejszych, oraz usunięcie się od zamętu prawie wszystkich prowizorów.

W czwartek, dnia 2 b. m. otrzymaliśmy wezwanie od Kultury polskiej o przyjęcie sądu polubownego, o który Stow. zawodowe farmac. pracown. zwróciło się do Kultury, naznaczając 24-godzinny termin.

Na to odpowiedzieliśmy: „Radzi bardzo jesteśmy, że młodzież farmaceutyczna powierzyła swą sprawę Szan. Panom, bo nie chcąc występować w prasie, mamy sposobność szerszemu ogółowi dać wyjaśnienie.

Pomiędzy pracownikami a właścicielami aptek łódzkich nie może być mowy o żadeym zatargu, gdyż aptekarze warunków nie zmienili.

Zatarg w aptece pp. Hartmana i Pisarskiego, a w następstwie wynikły strajk, który trwa już od dwóch miesięcy, nie był dotąd poddany rozpatrzeniu polubownemu w Stowarzyszeniu aptekarzy i wskutek tego nastąpiło nasze ostrzeżenie.

Za łaskawe współdziałanie Tow. Kultury narazie dziękujemy, bo zanim zajdzie rzeczywista potrzeba sądów pośrednich, mamy nadzieję wyczerpania sprawy w kole towarzystw zawodowych, które do tego uważamy za najwięcej uprawnione".

Aby odpowiedź Kulturze nie była mylnie zrozumiana i aby nie zaniedbać wszystkich sposobów polubownego załatwienia sporu, odwołaliśmy się do pracowników przez pisma o zgłoszenie swych pretensyj do Stow. właścicieli aptek, na co odpowiedzią był we wszystkich aptekach jednocześnie rozpoczęty strajk.

Krótkie rokowania nie doprowadziły do celu, gdyż pracownicy postawili zupełnie nowe warunki. treść których była już w prasie omawiana i stanęli bezwzględnie przy swych żądaniach.

Po rozpoczętym strajku, aptekarze, widząc położenie bez wyjścia, postanowili utworzyć 5 posterunków aptecznych, w których mieli wspólnie pracować, aby dostatecznie zabezpieczyć potrzeby ludności; w tym celu wystosowali depeszę do inspektora lekarskiego, który wkrótce przybył i nawiązał nowe rokowania.

Jednocześnie wywołany strajk aptek w Zagłębiu i Częstochowie zwrócił uwagę władz, które dalszy bieg sprawy, niezależnie od woli stron poważnionych, ujęły w swoje ręce.

Zarząd Stow. aptekarzy łódzkich.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Pozwól, iż za pośrednictwem Twego pisma zawiadomię uczenice i uczniów moich kursów muzycznych, iż wszelkie ich występy publiczne bez mojej wiedzy i zezwolenia są niedopuszczalne. Nie stosujący się do powyższej reguły, będą wykreśleni z liczby uczących się.

Przy tej sposobności łączę wyrazy poważania.

Antoni Grudziński.

DEPESZE.

(Ciąg dalszy)

Lizbona, 15 marca (Wł.). Zastrajkowali robotnicy w Selubalu. Z nimi połączyli się robotniby fabryk w Lizbonie wraz z przedmieściami.

Tokio, 15 marca (Wł). Prasa japońska wystąpiła z dosyć zatrważającymi artykułami z powodu zatargu rosyjsko chińskiego.

Tokio, 15-go marca (Wł.). Urzędowa gazeta „Kokumin“ zaprzecza istnieniu przymierza Japonii z Meksykiem. Bajką też jest, aby w Meksyku mieszkalo 50,000 japończyków.

Kotły czyści i reparuje solidnie fabryka kotłów. Kopieczny. Suwalska 24 3037d

Piotrkowska № 192 (dawniej № 200)

LECZNICA ZĘBOW

M· Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjmowanie zębów **bez bólu.** **Specyalne laboratoryum** zębów sztucznych i złotych koron.

Reparacye i przeróbki sztuczn. zębów **napoczekaniu.**

Ceny bardzo przystępne. 2599

Dnia 14 go b. m., o godzinie 2-ej w nocy, opatrzony Śś. Sakramentami, zasnął w Bogu, przeżywszy lat 93

ś. † p.

Rajmund Szuberski

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w czwartek, dnia 16 b. m, o godz. 3 po południu z domu przy ulicy Kaliskiej № 9 na cmentarz w Zarzewie. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w nieutulonym żalu:

Córki, synowie, synowe, wnuki i prawnuki. 860

STOWARZYSZENIE MAJSTRÓW PRZĘDZALNICZYCH GUB. PIOTRKOWSKIEJ

We wtorek, dnia 14 b. m. zakończył życie nasz członek i kolega, przeżywszy lat 44

ś. † p.

TEODOR POLAJ

Niech mu ziemia lekką będzie.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi 16-go b. m. t. j. w czwartek, o godzinie 3-ej po poł. z kliniki przy ulicy Podleśnej № 15 na cmentarz ewangelicki w Rokiciu.

Zarząd Stowarzyszenia majstrów prządzalniczych gub. piotrkowskiej.

856

A.A. Nauczycielki i bony otrzymają korzystne posady. Biuro Ludwińskiej, Piotrkowska № 92. 1853—3—2

A Rozprzedam za bezcen: kredens, stół, krzesła, otomanę, szafę, bieliźniarkę, łóżka z materacami, biurko na szafkach, zegar, lampy, maszynę, tremo, obrazy olejne. Zachodnia nr. 29 m 7A 1935·1

Chłopiec potrzebny do składu żelaza. Anny nr 1 1905—1

Chłopiec do odnoszenia towarów potrzebny do składu cukierków. Nawrot 31. 1914—2p1

Do odebrania 7 gołębi w 1-ym cyrkule, Plac Kościelny nr 4 1923—3—1

Do sprzedania budka z powodu choroby. Ulica Przędzalniana № 92. 1895—3—2

Do sprzedania garnitur salonowy, orzechowy. prawie nowy, styl Ludwika XIV go. Pasaż Szulca nr. 34 m. 11. 1889—3—2

Duży wybór chomont gotowych i pojedynka angielska mało używana z bronzem srebrem platerowanem do sprzedania. Widzewska № 193. 1852—3—3

Inteligentna wdowa pragnie wyjechać na lato na wieś do dzieci lub może zająć się gospodarstwem. Wiadomość Bałuty Aleksandrowska № 68, Szymańska. 1797 3 3

Jest dom do sprzedania, murowany, o 16 mieszkaniach, w Chojnach, ulica Wązka № 24 Hypoteka czysta. Wiadomość w Łodzi, Północna № 24 w pralni 1855—3—3

Jest do sprzedania filia piekarska, zaprowadzona, z galanteryą i nabiałem Może być zaraz lub od kwietnia. Ulica Rzgowska nr. 9, naprzeciw fabryki Stolarowa. 1904—1

Jest do sprzedania piekarnia i sklep spożywczy. Wiadomość ulica Srednia nr. 147. 1921—3·1

Kto z pp. właścicieli gruntów położonych w Łodzi, lub pod Łodzią, życzy sobie takowe rozparcelować, na place budowlane, zechce zgłosić się do Biura Technicznego Czesława Chlebowskiego w Łodzi, ul. Orla № 16, który podejmuje się: rozparcelować grunt, uregulować hypotekę i rozprzedać place, również wykonywa plany budowlane i szacunki dla rządowych ubezpieczeń. 903s10s4

Korepetycyi udzielam, przysposabiam na świadectwa i do wyższych klas. Specyalność: matematyka i języki (łacina) Oferty uprzejmie proszę składać w „Rozwoju“ sub J. K. 1725-5-4

Kupię rower w dobrym stanie, z wolnem kołem. Biuro dzienników A. Gębalskiego, Piotrkowska 21. 1886—3-2

Lokaj przyjezdny z Warszawy, kawaler, lat 26, przyzwoity, z dobremi świadectwami, poszukuje zajęcia. Staro-Zarzewska nr. 27—15. 1879—2—2

Mamkę zdrową ze wsi poleca kantor służby, Piotrkowska nr. 92. 1910—2—1

Meble do odświeżania przyjmuję i robotę wykonywam solidnie po możliwie nizkich cenach. — Brzezińska 48 m. 44, stolarz. 1929—2—1

Magle zaraz do sprzedania. — Wiadomość Suwalska nr. 16. 1912—2—1

Meble sprzedam tanio: garnitur mahoniowy, tremo, kredens, stół, krzesła, biurko dębowe na szafkach, łóżka dębowe, otomanę, szafy, łóżko żelazne z widokami, zegar, lampę. Nowo-Cegielniana nr 27 m 3. 1926—1

Meble różne z kilku pokoi rozprzedam za bezcen oraz różne drobiazgi Główna nr 42 m. 91 w drugiem podwórzu 1926—1

Otomany dywanowe, gotowe, materace 28 rubli para. Rozwadowska 11, tapicer. 1908—2·1

Ogrodnik z praktyką przyjmuje balkony i ogródki do konserwacyi. Przyjmie posadę stałą. Juliusza 11 m. 88 1863—3—2

Potrzebna zdolna panna do ubierania kapeluszy. Mikołajewska 95. 1861 3—3

Potrzebny chłopiec z kaucyą rb. 5 Biuro dzienników A. Gębalskiego, Piotrkowska 21. 1885—3—2

Pokój dla starszej pani lub bezdzietnego małżeństwa. Wiadomość Południowa 24 filia piekarska p. Konczyńskiego. 1887—2 2

Potrzebna bieliźniarka Przejazd 12 m. 12 1869—3—2

Potrzebne wprawne szwaczki do szycia fartuchów i chłopak na posyłki, Józef Eger, Główna 11. 1897 3 2

Potrzebne są kompletnie zdolne staniczarki i spódniczarki. Piotrkowska 23. Józefina 1884·3

Pokój z kuchnią tanio do wynajęcia od kwietnia. Wiadomość u gospodarza ul. Orla № 13. 1859—2—2

Pracownia sukien i kostyumów wykonywa gustownie Lucyna Piotrkowska 133 m. 7. 1710—4 4

Potrzebna dziewczynka starsza, lubiąca dzieci, do służby Wiadomość w Adm. „Rozwoju“. 1221—6—1

Potrzebna do szycia zdolna panna i uczenice Ul. Benedykta nr. 10 m 32, oficyna, parter. 1933—2—1

Potrzebna zdolna prasowaczka do pralni chemicznej. Ulica Milsza nr. 27. 1939—3·1

Potrzebny chłopiec do roznoszenia gazet. Kaucya rb. 10. Przejazd nr. 16 1940—2—1

Pracownia sukien przyjmuje robotę i wykonywa gustownie. Piotrkowska 133 m. 7. 1938—4·1

Potrzebna zdolna prasowaczka, pralnia, Piotrkowska 118. 1936—3—1

Pokój umeblowany z utrzymaniem lub bez. Ul. Cegielniana nr. 86 m. 8 1930—3—1

Potrzebne są zaraz panny do szycia. Ulica Główna № 43 mieszk. 22. 1927—1

Potrzebna zaraz zdolna prasowaczka. Ulica Juliusza № 13 1906—3—1

Potrzebny woźnica kawaler, uczciwy, z dobremi świadectwami. Stałej pensyi 7 rb. tygodniowo. Konstantynowska № 74 Żółtaszek. 1909—1

Potrzebna zaraz zdolna prasowaczka. Benedykta nr 21. 1925—2—1

Potrzebne zaraz zupełnie zdolne podręczne do krawieczczyzny. Ul. Promenada nr. 11 mieszk. 8. 1915—1

Potrzebni zaraz zdolni czeladzie krawieccy i uczniowie z początkami do A. Majeranowskiego, Piotrkowska 3. 1918·2·1

Potrzebna zdolna panna do haftu kolorowego i złotem Ulica Cegielniana nr. 4 m. 2. 1911 2·1

Poszukuję posady magazyniera lub inkasenta, mogę złożyć kaucyi rb 200 Oferty proszę składać do Administracyi „Rozwoju“ pod L. G 1902—3 1

Przybłąkał się pies wyżeł, duży czarny, pod piersiami biały Odebrać można Senatorska 15, Gola 1924—1

Suknia jasno-zielona, na szczupłą osobę średniego wzrostu i żakiet czarny, krótki, mało używany do sprzedania, bardzo tanio. Wólczańska nr. 91 m. 8—9, front II piętro. 1898—3—2

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania zaraz. Wiadomość Srednia 56. 1868—3 2

Sklep szewcki do sprzedania zaraz, tamże meble. Aleksandrowska 95 1888—3—2

Sklep spożywczy do sprzedania. Wysoka 13. 1848—3 3

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania Zubardź, Rajtera nr 12. 1850—3—3

Sprzedam tanio: szafę, otomanę dywanową, lustro, lampę wiszącą, łóżka z materacami, Przędzalniana 46—6. 1934—1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania od kwietnia lub zaraz. Ulica Mickiewicza nr. 10 Nowe Chojny. 1912—3—1

Sklep do sprzedania spożywczo dystrybucyjny Ul. Wilanowska nr. 14 1916—2—1

Sprzedam sklep kolonialny bardzo tanio Główna 42—85. 1920—3—1

Towar z samodziałów bardzo gustowny do sprzedania na suknie i bluzki. Szkolna 24 m. 1 1651 6-1

Umeblowanie pokoju z elektrycznem światłem do wynajęcia, Zielona 12—39 1805 3 ps

Urzędnik życzy sobie przyjąć dom do zarządzania. Oferty w „Rozwoju“ pod E J. 1891—3.—1

Zaginął pies «Buldog» szarej maści ciemno-tarantowaty, na piersiach z białą łatą. Wabi się „Turek“. Łaskawy dostawca takowego na ulicę Wiznera do p. Kosteckiego za wynagrodzeniem 1865—2—2

Zagubione dokumenty.

Antoni Fijałkowski zgubił paszport, wydany z gminy Kłodawa, pow. kolskiego, gub. kaliskiej. 1849—3—3

Domaradzka Magdalena, zgubiła kartę od paszportu, wydana z fabr. Birnbauma 1871-3-2

Elzbieta Paszpryk, zagubiła paszport, wydany z gm. Witunia pow. Łaczycki. 1874—3—2

Heronim Gebel, zgubił kartę od paszportu, wyd. z fabr. Bennicha. 1873—3—2

Müller Jozefa zgubiła paszport wydany z magistratu m Łodzi. 1913—3—1

Piotr Barski zagubił paszport wydany z gm. Kobiele, pow. noworadomskiego. 1932·3 1

Ulatowska Walentyna zgubiła paszport wydany z gm Biernacice gub. kaliskiej. 1851-3-3

Zaginął paszport na imię Władysława Buczkowskiego wydany z gminy Skupie, pow. siedleckiego, gub siedleckiej. 1854 3·3

Zaginął pasport, na imię Haskiela Frejmana, wyd. z Zduńskiej Woli 1733—3-3

Zaginął paszkort na imię Teodora Munewla, wydany z gminy Brzezin. 1867—3—2

Zaginęła książeczka legitymacyjna, wydana z magistratu łódzkiego na imię Stefana Cybulskiego i Wojciecha Tomaszewskiego. 1882—3—2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Leonharda na imię Konstantego Marczaka. 1883—3—2

Zaginął paszport na imię Józefa Bieleckiego, wydany z gminy Wigiełzów. 1890—3—1

Zaginęła karta od paszportu na imię Alfonsa Gluba, wydana z fabryki Solnik i S-ka. 1917·1

Zgubiono kartę od paszportu, wydaną z fabryki Jarysz. i Petrulla na imię Jana Błaszczyka 1907—1

Zaginął paszport, wydany z gm. Bełchatówek, gub. piotrkowskiej, na imię Rudolfa Cafta. 1929—3—1

Zaginęła karta od paszportu, z fabryki Scheiblera na imię Wincentego Nowaka. 1931 3-1

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Nippego na imię Władysława Kapiszewskiego 1928—1

Ból głowy i Migrenę natychmiast usuwa

MigrenoNervosin

Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Żądać w apt. i skł. aptecz. tylko oryginaln. proszków po 10 k. Pudełko 1.20 k. Główny skład Tow. Akc. L. Spiess i Syn.

4690—48

PLACE

i domy do sprzedania w Zduńskiej Woli. Proszę się zgłosić ul. Mikołajewska № 79 m. 34. Codziennie wiecz. od 6—10-tej. 772—3—3

Potrzebni 774 3·3

CHŁOPCY

do odlewni żelaza

Łódź, ul. Senatorska № 22.

Rutynowany **BUCHALTER-KORESPONDENT** 632-10 przyjmie zajęcie wieczorowe. Oferty pod „Zdolny“ w adm. „Rozwoju“.

Tanio drzewka

owocowe i alejowe poleca zakład ogrodniczy W. Zakrzewskiego, Widzewska № 198. Na miejscu paliki do drzewek w dużej ilości. 822—3—1

Stare budynki

na rozbiórkę do sprzedania. Wiadomość: **Widzewska 122.** 810-3-1

Udzielam lekcyi języka

niemieckiego.

Cena 3 rb. miesięcznie od osoby. Widzewska 104, m. 31, od 5—7 wiecz. 770-3 2

Do nowootworzonego składu piwa warszawskiego potrzebni są

ekspedyenci

z kaucyą. Wiadomość: St.-Brzezińska 15. 790·3·1

Okazyjnie tanio do sprzedania **MOTOR** 5-konny Siemens i Halske, **DWIE TOKARNIE,** oraz **TRZY WANNY** do galwanizowania.

Wiadomość w składzie mebli, Zachodnia 63. 782—3—1

Akuratnie i tanio

wykonywa wszelkie roboty, wchodzące w zakres introligatorstwa ZAKŁAD

Seweryna Moszkowskiego

Cegielniana 57, w II podwórzu, a **oprawę książek** szkolnych uskuteczniam w cenie 10 kop. 776—3—1

PLAC

799

360×100 przy Zgierskiej remizie, zdatny na fabrykę lub letnie mieszkania do sprzedania na dogodnych warunkach. Wiadomość: Łódź, Piotrkowska № 111, Piątka.

ODEON Telefon 15 81

W środę i czwartek dnia 15 i 16 b. m. **WSPANIAŁY PROGRAM w 3 częśc.**—Między innemi:

Stłuczona lalka dramat **Z Polanza de Luino** wspaniała natura **Jaś udaje głuchego** komiczne 1061

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY"

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 23.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukień, gdzie uczenice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczenice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. **Na miejscu duży wybór manekinów.**

Przyjmuje się obstalunki podług zdjętej miary. Zamiejscowym wysyła się za zaliczeniem pocztowem. 3456r

KARPINSKIEGO

HEMATOGEN

(przetwór ze świeżej krwi).

Znakomity środek wzmacniający i pobudzający apetyt, nieodzowny dla **niedokrwistych, ozdrowieńców, ludzi nerwowych**, a szczególnie dla **dzieci słabo rozwiniętych.** — Żądać **Hematogenu Karpińskiego**, gdyż ten jest zawsze świeży.

Cena flaszki rb. 1.

Skład główny: Apteka **FR. KARPIŃSKIEGO, Warszawa, Elektoralna 35. Tel. 600.** 757

ZNANY **CYRK A. DEVIGNE**

przy TARGOWYM RYNKU.

Dziś dnia 15 marca 1911 r.

Grand Representation Hippique przedstawienie

składające się z 3-ch oddziałów przy udziale wszystkich artystów 2-gi debiut woltyżera p. Talpa i napowietrznej gimnastki M-lle Aleksandrini.

Ostatnie dni walki! — Wszystkie walki rozstrzygające. 49 dzień międzynar. szampionatu **Walki francuskiej** zorganizowanego przez profesora atletyki p. A. W. KOZAKOWA. Czarna Maska—contra Schwarz **„Wujo Pud"**—Kahuta Karoli—Chorunżenko. Denemark—Huber. Dubow—Romanow.

Szczegóły w afiszach i programach.

Początek przedstawienia punktualnie o godz. 8½ wiecz. 1063

W tych dniach odbędzie się benefis popularnego komika p. Szafryka

ANONS: Jutro wielkie przedstawienie.

Nauka języków nowożytnych

udzielana przez 1041

nauczycieli danych narodowości.

Początek i zapisy codziennie. Lekcye próbne bezpłatnie.

Instytut języków nowożytnych D-ra KUMMERA

POŁUDNIOWA 3. PIOTRKOWSKA 16.

Pierwsza Chrześcijańska Lecznica chorób zębów i jamy ustnej.

Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plomba po 50 ko Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby sztyfowe i wszelkie reperacye po cenach umiarkowanych.

Gutzmana Eliksir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzymania wczystości jamy ustnej. — **Łódź, Przejazd № 8.** 2573

AGATOL

Najlepszy do zębów: proszek 20 i 35 k. pasta 20 k. eliksir 30 i 50 k.

St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12.

Odznaczony na 6 wystawach najwyższemi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia **zębów** i konserwowania **dziąseł.** Odznacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni **zęby** od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd.

Żądać wszędzie! 2607—50

HANDLOWIEC

ustosunkowany na Dalekim Wschodzie (pracował lat 6 na Zabajkalu) poszukuje wojażerstwa na Syberyę Łaskawe oferty proszę składać pod K. P. w administracyi „Rozwoju". 302—3—2

Młody człowiek,

umiejący czytać i pisać po polsku i rosyjsku, **poszukuje** jakiejkolwiek posady. Na żądanie kaucya. Oferty w administracyi „Rozwoju" dla „I. G." 824—3—2

MAGGIego bulion w kostkach

daje natychmiast — za zwyczajnem polaniem wrzącą wodą —

filiżankę gotowego najlepszego bulionu.

Z 1 kostki duża filiżanka za 4 kop.

MAGGIego bulion w kostkach oddaje najświetniejsze usługi przy poprawie smaku większej ilości potraw.

Do nabycia w składach kolonialnych i delikatesów, w składach aptecznych i t. p.

Należy zwracać uwagę na nazwę MAGGI i na

969—2

Teatr „Moderne" Krótka № 1. 1009

Nowość!!! Nadzwyczaj interesujący artystyczny program na 4 dni: wtorek, czwartek i piątek 14, 15, 16 i 17 marca **Nowość!!!**

Zbawienny wystrzał wspaniały dramat.

Połamane skrzypce dramat. **Po Sardynii** malownicze zdjęcie z natury.

Oraz wiele innych bardzo interesujących obrazów. 1055

Choroby skórne, weneryczne, oraz niemoc płciowa

Dr St. LEWKOWICZ

Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.

Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.)

Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w., w niedziele od 9—3. Dla pań od 5—6 wiecz. 114r

Dr. S. KANTOR

specyalista chorób skórnych, włosów, wenerych lub dróg moczowych

Gabinet Roentgenowski i światłoleczniczy, **Krótka 4 tel. 19 41**

LECZENIE SYPHILISU EHRLICH-HATA 606

Przyjmuję od 8—2 i od 5—9 w. Ja pań osobna poczekalnia. 425r

Dr Rejt

Srednia. 5 Spec.: Choroby skórne, włosów, weneryczne, kosmetyka. Leczenie syphilisu salwarsanem **EHRLICH-HATA 606.**

Godziny przyjęć: od 8—1 po poł. i od 4—8 w. W niedziele i święta od godz 9—2 pp. Poczekalnia dla Pań oddzielna 535—r

Specyalista chorób włosów, skórnych (piegi i pryszcze na twarzy) **i wenerycznych (syphilis)**

Dr. S. SZNITKIND

SREDNIA № 2.

Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetyczne.

Przyjmuje od 8 do 2-ej po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r

Dr. med.

Aleksander FABIAN

przyjmuje codziennie do g. 10-ej rano i od 4 — 7 po południu. **ul. Rzgowska № 3** (róg Górnego Rynku). 2251r

Choroby nerwowe i wewnętrzne.

Dr. Leyberg

b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich ordynuje jako specyal. chorób **Wenerycznych, płciowych i skórnych**

Codziennie od 9—1 i od 6—8½. Niedziele i święta tylko przed obiadem. **Krótka 5.** 1489r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.

Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych.

LECZENIE SYPHILISU EHRLICH-HATA 606.

Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w. dla dam od 4—5. W niedziele święta tylko do 1 rano. 746-

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE. WŁOSOW, (kosmetyka), WENERYCZNE I MOCZO-PŁCIOWE I NIEMOCE PŁCIOWE.

LECZENIE SYPHILISU EHRLICH-HATA 606.

Ul. Południowa № 2.

Przyjmuję od godz. 8—1 r. i od 4—8 w., panie od 5—6 po poł. 1420—r—

Doktór

Eugenia Kerer-Gerszuni

CHOROBY KOBIECE.

Piotrkowska 121. Przyjmuje od 3—6 po poł. W niedziele od godz 9 do 12 rano. 4216r

Dr. Jan Caderski

Akuszerya, choroby chirurg. i kobiece

przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł.

Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2671

Dr. Edward Mittelstaedt

mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA № 67

przyj. od 8—9½ r i od 5—6½ pp

Choroby wewnętrzne i nerwowe. 1429—r

Dr. Fr. Łukasiewicz

Staro-Zarzewska № 38, róg Sosnowej.

Choroby żołądka i kiszek, wewnętrzne i dziecinne.

Przyjmuje do g. 11 rano i od 3-ej do 6-ej po poł. 2209r

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Godziny przyjęć: panowie od g. 9—11 r. i 5—8 po poł., panie 4—5 po poł.; w niedziele i święta 8—12 r. 1463r

Dr. med. J. Szwarcwasser

Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specyalnie: choroby żołądka, kiszek i przemiany materyi (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla dyagnozy analizy chemiczne i bakteryolog. wydzielin i krwi w laboratoryum własnem. Od 11—1 rano i od 5—7½ po południu. 459r

Dr. GUSTAWA

ZAND-TENENBAUMOWA

CHOROBY KOBIECE, SKORNE I WENERYCZNE (u kobiet i dzieci)

Ul. Wschodnia № 49.

Prrzyjm. od g. 11—1 i od 7—8. 3544—r

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne

Andrzeja 13.

Przyjmuje od 9—10½ rano i od 4 — 8 po poł. Panie od 4 — 5. W niedziele i święta od g. 10—1. 507—d

Doświadczony korepetytor przysposabia do wszystkich klas gimnazyum, oraz na świadectwa. Wiadomość Dzielna 40, m. 1 od g. 7—8. 154

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu Przemysłowców Łódzkich

(Rok założenia 1881) EWANGELICKA Nr. 15,

podaje do wiadomości, że od dnia 20-go lutego r. b. kasa i biura Towarzystwa mieścić się będą w nowo-wybudowanym gmachu bankowym przy ul. Ewangelickiej Nr. 15.

Od 1-go marca r. b. Towarzystwo wynajmuje

Kasetki stalowe (Safes)

dla przechowywania różnego rodzaju papierów i przedmiotów wartościowych.

Wszystkie kasetki mają 32 c/m szerokości i 45 c/m głębokości.

Opłata za wynajem wynosi:

	rocznie,	półrocznie	kwartalnie
Wielkość I-a 10 c/m wysokie	Rb. 12.—	Rb. 9.—	Rb. 6.—
„ II 15 „ „	„ 18.—	„ 12.—	„ 9.—
„ III 20 „ „	„ 24.—	„ 18.—	„ 12.—
„ IV 30 „ „	„ 40.—	„ 30.—	„ 20.—

Bliższych informacyi zasięgnąć można w Towarzystwie, w godz. czynności biurowych, poczynając od 1 marca r. b.

Kasetki powyższe mieszczą się w bezwzględnie ogniotrwałym i pewnym przed kradzieżą

skarbcu stalowym,

przy budowie i urządzeniu którego zostały zastosowane najnowsze zdobycze nauki i techniki.

Skarbiec strzeżony jest dniem i nocą.

Pod względem wygód dla Sz. Publiczn., urządzenia nasze również odpowiadają najwybredniejszym wymaganiom. 589—I

PEPTONATE de FER ROBIN

PEPTONAT ŻELAZA ROBIN'A

Prawdziwa sól żelaza, łatwo przyswajalna

przygotowana przez H. ROBIN'A

ŻELAZO ROBIN'A skutecznie działa przeciw ANEMII, BLEDNICY i wszelkim osłabieniom

Pobudza odżywianie i nie wywołuje nigdy obstrukcyi.

Środek ten jest pozbawiony wszelkiego smaku.

Zażywa się razy 2 dziennie po 10 do 30 kropel podczas jedzenia w małej ilości wody lub wina.

Każdy flakon starczy na 3 tygodnie do miesiąca.

Sprzedaż w aptekach i w większych składach.

Żądać fabrycznej marki „LEW" i nazwiska fabrykanta ROBIN.

Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw.

TANIA BIBLIOTEKA

PUBLICZNA

Tow. „Wiedza", Rozwadowska № 15

otwartą jest w dnie powszednie od godz. 6—8 wiecz., w niedziele i święta od 1—3 po poł. Książki wypożycza się bez zastawu za opłatą 5 kop. miesięcznie. Księgozbiór liczy 3,000 tomów. 637—15—14

Pracownia Gorsetów „MARTA"

№130 Łódź, Piotrkowska №130

Poleca: wielki wybór nowości sezonowych. Fasony paryskie, staranne wykończenie, ceny umiarkowane. Przyjmuje się stare gorsety innych fabrykacyj do przefasonowania podług nowoczesnych wymagań mody. Reparacya i pranie. Najtrudniejsze obstalunki wykonywa się w przeciągu jednej doby, co jest niezmiernem udogodnieniem dla pań przyjezdnych. 738

1029—3-2

Zawiadomienie.

Niniejszem podajemy do wiadomości, że p. Lucjan Lissau zwolniony został z czynności zarządzającego Filii naszej w Łodzi, i nadal żadnych interesów dla nas załatwiać nie jest upoważniony.

Zarząd Tow. Akc. Warsz. Fabr. Dywanów, Warszawa,

BAŁUCKIE TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU

w Bałutach pod Łodzią, ul. Zgierska 64,

załatwia następujące, ustawą przewidziane, operacye bankowe:

a) dyskontuje członkom Towarzystwa weksle handlowe;

b) udziela członkom Towarzystwa pożyczki pod zastaw papierów procentowych publicznych;

c) uskutecznia kupno i sprzedaż papierów publicznych;

d) inkasuje weksle, wylosowane papiery i kupony: e) wydaje przekazy na różne miejscowości Rosyi i zagranicy;

f) przyjmuje wkłady pieniężne od członków Towarzystwa i od osób obcych i płaci od 4% do 6%;

g) asekuruje 5% rosyjskie pożyczki premiowe od amortyzacyi.

Biuro otwarte w dni powszednie od 10 rano do 3 pp 1564r60

Zarząd Radogoskiego Towarzystwa POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWEGO

przypomina pp. członkom o zebraniu, w celu wyborów

Reprezentantów

grupy V-ej w dniu 15-ym marca o godz. 7-ej wieczorem w lokalu własnym. Grupy VI-ej dnia 17-go marca o tejże godzinie i w tymże lokalu. O liczne i punktualne przybycie uprasza się. 875

Zarząd Stowarzyszenia Pracowników Notaryatu m. Łodzi

zawiadamia, że 11/24 marca r. b. o godzinie 8 wiecz. odbędzie się

Zwyczajne Ogólne Zgromadzenie

członków Stowarzyszenia w lokalu Stowarzyszenia Majstrów Fabrycznych (Nowy Rynek № 6).

PORZĄDEK DZIENNY:

1) wybór przewodniczącego,
2) rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu za 1910 rok,
3) wybory Zarządu i Komisyi Rewizyjnej i
4) wnioski członków.

W razie nieprzybycia na to zebranie dostatecznej ilości członków, odbędzie się 25 marca / 7 kwietnia 1911 roku zebranie w terminie powtórnym, którego uchwały obowiązywać będą bez względu na liczbę członków. 834

OGŁOSZENIE.

Ponieważ, naznaczone na 3-go marca r. b. **Ogólne Zebranie** członków Łó-zkiego Oddziału Rosyjskiego Towarzystwa opieki nad zwierzętami, z powodu niedostatecznej liczby członków, nie przyszło do skutku, przeto drugie prawomocne, bez względu na liczbę członków, odbędzie się w Piątek t. j. dnia 17 b m. o godz. 8-ej wieczorem w sali Majstrów Tkackich, Przejazd № 1.

Prawo udziału w zebraniu daje bilet członkowski.

1049 **Zarząd.**

Krawiec męski

i damski, pierwszorzędny z Warszawy; robi okrycia damskie, kostyumy, futra i ogólną konfekcyę damską. Wykończenie artystyczne. Ul. Spacerowa 31. 842 3 1

TYTUS.

Nowootworzony

„GRAND HOTEL"

WARSZAWA.

Galerya Luxenburga.

Telefonu 95-98/9. Adr. telegraf. „GRANHOT". Ostatni wyraz komfortu i hygieny. 832 3 1

Róże

krzaczaste przeszło 30-i tysięcy w czterysta najlepszych odmianach. Herbaciane, Remontaty—pnące, Rugosa mchowe z własnej hodowli poleca zakład ogrodniczy Fr. Wiesnera, ul. Towarowa № 9, obok Rzeźni miejskiej. Katalog gratis. 840 3 1

PLACE w Rudzie

przy szosie pabianickiej obok remizy od 300 rb. na 3-letnią rozpłatę, są jeszcze do sprzedania. Od 1 kwietnia ceny będą podwyższone i za gotówkę. Hypoteka zaprowadzona oddzielna i uregulowana. Wiadomość: Nowacki, Andrzeja 34 m. 19. 854 3 1

NOWA

MASZYNA

do szycia **Singera** tanio do sprzedania. Ulica Nawrot 45, sklep. 858—3—1

PLAC

frontowy przy ulicy Słowiańskiej w dobrym punkcie dookoła w otoczeniu fabryk, bardzo blizko *przystanku tramwajowego, gdzie ruch budowlany w zupełności ożywiony, z powodu pilnego wyjazdu*, niedrogo **zaraz do sprzedania.** Wiadomość: ulica Mikołajewska № 32, zakład siodlarski. 852—3—1

Młody człowiek

lat 23, z prowincyi, znający dobrze języki: polski i rosyjski, z paroletnią praktyką biurową poszukuje posady ekspedyenta w kantorze, biurze fabrycznem, lub w jakiej innej gałęzi przemysłu i handlu. Łaskawe oferty uprasza się składać w adm. „Rozwoju" pod W. W. 84—3—1

Czytelnia zaopatrzona w nowości niedrogo do sprzedania w Warszawie, lub do przeniesienia na prowincyę. Oferty Warszawa, Biuro Metzla dla „1275". 1053 3 1

LOKAL

złożony z dużej sali i kilku pokojów potrzebny dla T-wa muzycznego im. Szopena. Może być wspólny z innem T-wem. Oferty składać w administr. „Rozwoju". 1051—5—1

3 POKOJE z kuchnią

i wygodami do wynajęcia od 1-go kwietnia. Wiadomość: Nawrot 74, u stróża. 836—3—1

Zaginął akt

wydany z kancelaryi rejenta Hipolita Aleksandrowicza w Łodzi na zaciągniętą pożyczkę 600 rb. od Antoniny Kopalskiej przez Konarzewską na akt rejentalny hypoteczny. 858—3—1

Zaginął pies

(szczeniak) foksteryer w okolicy Cmentarnej, biały, z łatą na grzbiecie, wabi się „Sztyft". Uprasza się o odprowadzenie za nagrodą. Cmentarna № 3. Stróż wskaże. 846—3—1

Redaktor odpowiedzialny **St. Łapiński.** W tłoczni „Rozwoju", Przejazd № 8. Wydawca **W. Czajewski.**